

Legislația profesiei de avocat

Ediția a 17-a, îngrijită și adnotată de
Mădălina Dinu și Ștefan Spiridon

Actualizată la data de
25 iunie 2017

Copyright © 2017 Editura Hamangiu SRL

Editură de prestigiu recunoscut în domeniul științelor sociale CNATDCU

Toate drepturile rezervate Editurii Hamangiu

Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul scris al Editurii Hamangiu

Editura Hamangiu: București, Str. Col. Popeia nr. 36, sector 5; O.P. 5, C.P. 91

Tel./Fax: 021.336.04.43; 031.805.80.21; Vânzări: 021.336.01.25; 031.425.42.24

E-mail: redactia@hamangiu.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României ROMÂNIA [Legislație]

Legislația profesiei de avocat - Ed. a 17-a, rev. / îngrij. și adnotată de Mădălina Dinu, Ștefan Spiridon. - București : Editura Hamangiu, 2017

ISBN 978-606-27-0895-5

I. Dinu, Mădălina (ed.) (adnotare)

II. Spiridon, Ștefan (ed.) (adnotare)

Cuprins general

1.	Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat _____	1
2.	Statutul profesiei de avocat _____	46
3.	Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană _____	199
4.	Regulamentul de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Barourilor din România și de desfășurare a ședințelor Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România (Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 5/2011) _____	209
5.	Regulamentul examenului de absolvire a Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților (Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 525/2012) _____	239
6.	Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 242 din 17 iunie 2017 pentru republicarea în formă consolidată a Regulamentului-cadru privind organizarea examenului de primire în profesia de avocat și admitere în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților (în vederea dobândirii titlului profesional de avocat stagiar) și de primire în profesia de avocat a persoanelor care au absolvit examenul de definitivare în alte profesii juridice _____	243
7.	Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 243 din 17 iunie 2017 privind organizarea examenului de primire în profesie – sesiunea septembrie 2017 – _____	264
8.	Regulamentul privind emiterea, administrarea și utilizarea cardului de identitate CCBE pentru legitimare de către avocații definitivati din România (Decizia Comisiei Permanente a U.N.B.R. nr. 113 din 23 mai 2014) _____	282
9.	Lege nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților _____	285
10.	Statutul Casei de Asigurări a Avocaților (Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 139/2016) _____	322
11.	Regulamentul de pensii (Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 209/2017, Anexa 1) _____	353
12.	Regulament privind alte drepturi de asigurări sociale (Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 209/2017, Anexa 2) _____	364
13.	Regulamentul creanțelor contributive (Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 209/2017, Anexa 3) _____	372

14.	Regulament tematic privind organizarea și funcționarea comisiilor de cenzori aflate în structura C.A.A. (Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 209/2017, Anexa 4) _____	406
15.	Stabilirea onorariilor convenite avocaților pentru furnizarea serviciilor de asistență judiciară în materie penală, pentru prestarea, în cadrul sistemului de ajutor public judiciar, a serviciilor de asistență judiciară și/sau reprezentare ori de asistență extrajudiciară, precum și pentru asigurarea serviciilor de asistență judiciară privind accesul internațional la justiție în materie civilă și cooperarea judiciară internațională în materie penală (Protocolul M.J. și U.N.B.R. nr. 48025 din 6 iunie 2015) _____	415
16.	Recursul în interesul legii formulat de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție vizând interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 348 din Codul penal (corespondent al art. 281 din Codul penal anterior), în ipoteza exercitării activităților specifice profesiei de avocat de către persoane care nu fac parte din formele de organizare profesională recunoscute de Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare (Decizia I.C.C.J. nr. 15 din 21 septembrie 2015) _____	423
17.	Cauza Mateescu împotriva României _____	434
18.	Teste grilă pentru admitere și definitivat în avocatură _____	446

Notă asupra ediției

Aflată la cea de-a 17-a ediție, **Legislația profesiei de avocat** oferă actele esențiale privind organizarea și exercitarea acestei nobile profesii, dar și elemente de orientare a aspiranților la statutul de avocat. În acest sens, cele **150 de teste grilă**, concepute astfel încât să acopere întreaga tematică de examen, vin în sprijinul aceluia care se pregătesc pentru **admitere sau definitivat în avocatură**. Cel mai important *atu* al grilelor incluse în această lucrare îl constituie *explicarea răspunsurilor*, căci atât variantele corecte de răspuns, cât și cele incorecte, sunt explicate în detaliu și argumentate, cu indicarea temeiului legal și legarea răspunsurilor de textul actelor normative redate în prima parte a culegerii, facilitând astfel o asimilare logică a noțiunilor specifice materiei.

Printre schimbările importante intervenite în **Legislația profesiei de avocat** din ultima vreme, și pe care noi le-am marcat în această ediție, amintim câteva dintre modificările semnificative aduse în **Legea nr. 51/1995** pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat prin **Legea nr. 25/2017**:

- obligația avocatului de a ține evidența sau de a înregistra anumite acte întocmite în exercițiul profesiei;
- abrogarea art. 21 care fusese anterior declarat neconstituțional prin Decizia CCR nr. 1519/2011;
- clarificarea incriminării anumitor fapte prin care se exercită profesia de avocat (art. 26);
- consolidarea secretului profesional și, implicit, garantarea dreptului la apărare prin respectarea principiului confidențialității relației avocat-client (art. 35);
- calificarea expresă a avocatului ca „partener indispensabil al justiției” (art. 39);
- modificările aduse îndatoririlor avocaților;
- accentuarea sancționării faptelor de exercitare fără drept a profesiei de avocat;
- creșterea semnificativă a limitelor amenzii în cazul aplicării sancțiunilor disciplinare față de vechea reglementare (art. 89).

Tot ca elemente de noutate, **Legislația profesiei de avocat**, sub forma acestei noi ediții, cuprinde și ultimele modificări ale **Statutului profesiei de avocat, Noul Statut al Casei de Asigurări a Avocaților** (așa cum a fost modificat prin Hotărârea Congresului avocaților U.N.B.R. nr. 208 din 18 februarie 2017) alături de **cele patru Regulamente adiționale** adoptate în completarea acestuia de către Uniunea Națională a Barourilor din România, dar și noile dispoziții ale Consiliului U.N.B.R., adoptate recent, privind **organizarea examenului de primire în profesia de avocat din septembrie 2017**.

1. Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

republicată în
M. Of. nr. 98 din 7 februarie 2011^[1]

cu modificările și completările aduse prin:

- **O.U.G. nr. 10/2011** privind abrogarea alin. (8) al art. 39 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 113 din 14 februarie 2011) aprobată prin Legea nr. 26/2013 (M. Of. nr. 126 din 7 martie 2013);
- **Legea nr. 71/2011** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2010);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 1519/2011** referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 67 din 27 ianuarie 2012);
- **Legea nr. 76/2012** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (M. Of. nr. 365 din 30 mai 2012);

^[1] Republicată în temeiul art. VI din Legea nr. 270/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 872 din 28 decembrie 2010, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 6 martie 2001 și ulterior a mai fost modificată și completată prin:

- Legea nr. 489/2002 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 578 din 5 august 2002;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2003 privind completarea Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 640 din 9 septembrie 2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 280/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 574 din 29 iunie 2004;
- Legea nr. 201/2004 privind completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 483 din 28 mai 2004;
- Legea nr. 255/2004 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 23 iunie 2004;
- Ordonanța Guvernului nr. 94/2004 privind reglementarea unor măsuri financiare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 803 din 31 august 2004, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 507/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.080 din 19 noiembrie 2004, cu modificările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 190/2005 pentru realizarea unor măsuri necesare în procesul de integrare europeană, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.179 din 28 decembrie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 332/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 20 iulie 2006;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 159/2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 792 din 26 noiembrie 2008, respinsă prin Legea nr. 81/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 300 din 10 mai 2010.

- **Legea nr. 187/2012** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 297/2014** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 521 din 14 iulie 2014);
- **Legea nr. 72/2016** privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților (M. Of. nr. 342 din 5 mai 2016);
- **Legea nr. 25/2017** privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 210 din 28 martie 2017);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 225/2017** referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 lit. a) și ale art. 27 lit. d) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată (M. Of. nr. 468 din 22 iunie 2017).

Cuprins	Art.
Capitolul I. Dispoziții generale _____	1-11
Capitolul II. Dobândirea calității de avocat _____	12-28
Secțiunea 1. Condițiile de înscriere în avocatură _____	12-26
Secțiunea a 2-a. Încetarea și suspendarea calității de avocat _____	27-28
Capitolul III. Drepturile și îndatoririle avocatului _____	29-48
Secțiunea 1. Drepturile avocaților _____	29-39
Secțiunea a 2-a. Îndatoririle avocaților _____	40-48
Capitolul IV. Organizarea profesiei de avocat _____	49-70
Secțiunea 1. Baroul _____	49-59
Secțiunea a 2-a. Uniunea Națională a Barourilor din România – U.N.B.R. _____	60-70
Capitolul V. Asistența judiciară _____	71-85
Secțiunea 1. Cazurile și condițiile de acordare a asistenței judiciare _____	71-75
Secțiunea a 2-a. Organizarea activității de acordare a asistenței judiciare _____	76-85
Capitolul VI. Răspunderea disciplinară _____	86-90
Capitolul VII. Casa de Asigurări a Avocaților _____	91-95
Capitolul VIII. Exercițarea în România a profesiei de către avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European _____	96-111
Secțiunea 1. Dispoziții generale _____	96-101
Secțiunea a 2-a. Exercițarea cu caracter permanent a profesiei în România de către avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European _____	102-109
Secțiunea a 3-a. Exercițarea în România, prin prestarea de servicii, a profesiei de către avocații provenind din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European _____	110-111
Capitolul IX. Dispoziții tranzitorii și finale _____	112-116

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 1. (1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscriși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare U.N.B.R.

(3) Constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R. sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule de drept. Nulitatea poate fi constatată și din oficiu.

Recurs în interesul legii. Prin Decizia nr. XXVII (M. Of. nr. 772 din 14 noiembrie 2007), Înalta Curte de Casație și Justiție, Secțiile Unite, a admis recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la efectele asistării sau reprezentării părților în cadrul procesului penal de persoane care nu au dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004 și a stabilit că:

„Asistența juridică acordată în procesul penal unui inculpat sau învinuit de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004, echivalează cu lipsa de apărare a acestuia”.

Constituționalitate. Prin Decizia nr. 155/2015 (M. Of. nr. 259 din 17 aprilie 2015), Curtea Constituțională a respins ca nefondată excepția de neconstituționalitate și a constatat că **dispozițiile art. 1 alin. (3), art. 50 și art. 60** din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat **sunt constituționale.**

„Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 1 alin. (3), art. 50 și art. 60 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 7 februarie 2011 [...] Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4) referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art. 40 referitor la Dreptul de asociere, art. 41 referitor la Munca și protecția socială a muncii și art. 45 referitor la Libertatea economică.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prin Decizia nr. 379 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 731 din 27 noiembrie 2013, s-a statuat că, în concepția legiuitorului, avocatura este un serviciu public, care este organizat și funcționează pe baza unei legi speciale, iar profesia de avocat poate fi exercitată de un corp profesional selectat și funcționând după reguli stabilite de lege. Statutul profesiei de avocat a fost adoptat de Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România, fără ca aceasta să contravină prevederilor constituționale invocate. Această opțiune a legiuitorului nu poate fi considerată ca neconstituțională, având în vedere că scopul ei este asigurarea unei asistențe juridice calificate, iar normele în baza cărora funcționează nu contravin principiilor constituționale. Faptul că accesul la profesia de avocat este condiționat de satisfacerea anumitor cerințe nu poate fi privit ca o îngrijădire a dreptului la muncă sau a alegerii libere a profesiei. Totodată, s-a mai arătat că normele în baza cărora funcționează Uniunea Națională a Barourilor din România nu contravin principiilor constituționale, cei care doresc să practice această profesie fiind datori să respecte legea și să accepte regulile impuse de aceasta. Dreptul de asociere se poate exercita numai cu respectarea legii, și nu împotriva ei, astfel că nici acest drept, specific prin natura lui

profesiilor liberale, nici dispozițiile cuprinse în art. 40 din Constituție nu sunt nesocotite. Curtea a reținut totodată că, deși avocatura este o profesie liberală și independentă, exercitarea sa trebuie să se desfășoare într-un cadru organizat, în conformitate cu reguli prestabilite, a căror respectare trebuie asigurată inclusiv prin aplicarea unor măsuri coercitive, rațiuni care au impus constituirea unor structuri organizatorice unitare și prohibirea constituirii în paralel a altor structuri destinate practicării aceleiași activități, fără suport legal. O atare soluție legislativă nu poate fi calificată însă ca venind în contradicție cu dreptul de asociere. Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele și soluția deciziei mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față¹.

În același sens, a se vedea și **Decizia nr. 129/2014** (M. Of. nr. 291 din 22 aprilie 2014).

N.r. Motivarea integrală a deciziei poate fi consultată online la adresa <http://biblioteca-hamangiu.ro/>.

Art. 2. (1) În exercitarea profesiei avocatul este independent și se supune numai legii, statutului profesiei și codului deontologic.

(2) Avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale omului.

(3) Avocatul are dreptul să asiste și să reprezinte persoanele fizice și juridice în fața instanțelor autorității judecătorești și a altor organe de jurisdicție, a organelor de urmărire penală, a autorităților și instituțiilor publice, precum și în fața altor persoane fizice sau juridice, care au obligația să permită și să asigure avocatului desfășurarea nestingherită a activității sale, în condițiile legii.

(4) Orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul.

(5) În exercitarea dreptului de apărare avocatul are dreptul și obligația de a stăruii pentru realizarea liberului acces la justiție, pentru un proces echitabil și într-un termen rezonabil.

Art. 3. (1) Activitatea avocatului se realizează prin:

a) consultații și cereri cu caracter juridic;

b) asistență și reprezentare juridică în fața instanțelor judecătorești, a organelor de urmărire penală, a autorităților cu atribuții jurisdicționale, a notarilor publici și a executorilor judecătorești, a organelor administrației publice și a instituțiilor, precum și a altor persoane juridice, în condițiile legii;

c) redactarea de acte juridice, atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare;

d) asistarea și reprezentarea persoanelor fizice sau juridice interesate în fața altor autorități publice cu posibilitatea atestării identității părților, a conținutului și a datei actelor încheiate;

e) apărarea și reprezentarea cu mijloace juridice specifice a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice în raporturile acestora cu autoritățile publice, cu instituțiile și cu orice persoană română sau străină;

f) activități de mediere;

g)^[1] activități fiduciare desfășurate în condițiile Codului civil;

h) stabilirea temporară a sediului pentru societăți comerciale la sediul profesional al avocatului și înregistrarea acestora, în numele și pe seama clientului, a părților de interes, a părților sociale sau a acțiunilor societăților astfel înregistrate;

i) activitățile prevăzute la lit. g) și h) se pot desfășura în temeiul unui nou contract de asistență juridică;

i')^[1] activități de curatelă specială potrivit legii și Statutului profesiei de avocat;

j) orice mijloace și căi proprii exercitării dreptului de apărare, în condițiile legii.

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) se exercită numai de avocat, dacă legea nu prevede altfel.

Notă: A se vedea și art. 1 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator: „Medierea reprezintă o modalitate de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate, confidențialitate și având liberul consimțământ al părților”, iar potrivit art. 75, avocații „care dobândesc calitatea de mediator potrivit prevederilor prezentei legi pot desfășura activitatea de mediere la sediul unde își exercită activitatea de bază”.

(3)^[2] Avocatul este obligat să țină evidența actelor întocmite conform alin. (1) lit. c) și d), cu excluderea actelor întocmite pentru asistare și reprezentare, și să le păstreze în arhiva sa profesională, în ordinea întocmirii lor. În termen de cel mult 3 zile de la data întocmirii actelor prevăzute la alin. (1), avocatul este obligat să înregistreze operațiunea în Registrul electronic al actelor întocmite de avocați potrivit alin. (1) lit. c) și d), conform procedurii prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a registrului, aprobat de Consiliul U.N.B.R., sub sancțiunea inopozibilității față de terți.

Art. 4. În exercitarea profesiei și în legătură cu aceasta avocatul este protejat de lege.

Art. 5. (1) Formele de exercitare a profesiei de avocat sunt: cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau societăți profesionale cu răspundere limitată^[3].

(2) În cabinetul individual își poate exercita profesia un avocat definitiv, singur sau împreună cu alți avocați colaboratori.

(3) Cabinetele individuale se pot asocia în scopul exercitării în comun a profesiei; drepturile și obligațiile avocaților titulari ai unor cabinete asociate își păstrează caracterul personal și nu pot fi cedate. În mod corespunzător cabinetele individuale se pot asocia și cu societățile civile profesionale.

(4) Cabinetele individuale se pot grupa pentru a-și crea facilități tehnico-economice în vederea exercitării profesiei și își păstrează individualitatea în relațiile cu clienții.

(5) Societatea civilă profesională se constituie din 2 sau mai mulți avocați definitivi. În societatea civilă profesională își pot exercita profesia și avocați colaboratori sau avocați salariați. Societatea civilă profesională și avocații care profesează în cadrul ei nu pot acorda asistență juridică persoanelor cu interese contrare.

^[1] Lit. i') de la alin. (1) al art. 3 a fost introdusă prin art. 1 pct. 1 din Legea nr. 25/2017.

^[2] Alin. (3) al art. 3 a fost introdus prin art. 1 pct. 2 din Legea nr. 25/2017.

^[3] Potrivit art. V din Legea nr. 270/2010: „În tot cuprinsul Legii nr. 51/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sintagma «societate civilă profesională cu răspundere limitată» se înlocuiește cu sintagma «societate profesională cu răspundere limitată»”.

^[1] Lit. g) de la alin. (1) al art. 3 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. 85 pct. 1 din Legea nr. 71/2011.

(6) Cabinetele grupate, cabinetele asociate, societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată pot avea și proprietate comună.

(7) Avocatul poate schimba oricând forma de exercitare a profesiei, cu înștiințarea baroului din care face parte.

(8) Avocatul nu își poate exercita profesia, în același timp, în mai multe forme de exercitare a acesteia.

(9) Formele de exercitare a profesiei pot fi înstrăinate prin acte între vii numai între avocați definitiv și aflați în exercițiul profesiei sau pot fi lichidate la încetarea calității, cu respectarea regimului investițiilor reglementat prin prezenta lege.

(10)^[1] La constituirea formelor de exercitare a profesiei și ulterior, avocații au dreptul să stabilească patrimoniul afectat exercitării profesiei, în condițiile legii, cu procedura reglementată pentru constituirea Registrului electronic al evidenței patrimoniului de afecțatune al avocaților, în condițiile stabilite de Consiliul U.N.B.R. prin Regulamentul de organizare și funcționare. Înscriserea efectuată în registru are efecte de opozabilitate față de terți, în condițiile prevăzute de lege.

Notă: Potrivit Deciziei Consiliului U.N.B.R. nr. 386/03.03.2012 (cu caracter interpretativ) privind **dizolvarea și lichidarea unei societăți civile de avocați**, în situația în care unul dintre cei doi asociați este suspendat din exercițiul profesiei:

„Din interpretarea textelor care reglementează constituirea și funcționarea societăților de avocați rezultă fără echivoc că premisa funcționării acestor societăți (fie acestea societăți civile profesionale, fie societăți profesionale cu răspundere limitată) o reprezintă exercitarea efectivă de către asociați a profesiei de avocat. Faptul că Legea, la art. 6 alin. (1), prevede numai cu privire la societatea profesională cu răspundere limitată că aceasta se constituie prin asocierea a cel puțin doi avocați definitiv, aflați în exercițiul profesiei, nu este de natură a permite concluzia că societatea civilă profesională nu ar cădea sub imperiul aceleiași cerințe.

Având în vedere prevederile legale și statutare sus-menționate, rezultă că, în cazul suspendării din exercițiul profesiei a unuia din cei doi asociați ai societății civile profesionale de avocați, neurnată de o cesionare către un terț, în termenul de trei luni prevăzut de art. 22.1 din Statutul societății civile profesionale de avocați cuprins la Anexa nr. XIII din Statut, a părților sale sociale, sau de o reorganizare a societății civile profesionale în altă formă de exercitare a profesiei, devin aplicabile prevederile art. 29.4 din Statutul societății civile profesionale de avocați, potrivit cărora societatea rămasă cu un singur asociat intră în lichidare. Întrucât lichidarea unei societăți este subsecventă dizolvării sale, dizolvarea trebuie considerată a se fi produs la împlinirea termenului de trei luni de la data la care a avut loc suspendarea din profesie a unuia din cei doi asociați”.

Art. 6. (1)^[2] Societatea profesională cu răspundere limitată este o societate cu personalitate juridică, constituită în condițiile prevăzute de prezenta lege și de Statutul profesiei de avocat, prin asocierea a cel puțin 2 avocați definitiv, aflați în exercițiul profesiei, indiferent dacă dețin sau nu ori dacă aparțin sau nu unei alte forme de exercitare a profesiei.

(2) Dobândirea personalității juridice a societății profesionale cu răspundere limitată are loc la data înregistrării la barou a deciziei emise de către consiliul baroului în a cărui rază teritorială se află sediul ei principal.

(3) Societatea profesională cu răspundere limitată este titulară a unui patrimoniu propriu.

(4) Obligațiile și răspunderea societății profesionale cu răspundere limitată sunt garantate cu patrimoniul propriu. Asociații răspund personal numai în limita aportului social al fiecăruia.

(5) În situația în care societatea profesională cu răspundere limitată se constituie din avocați care fac parte din alte forme de exercitare a profesiei, acestea din urmă pot să nu fie supuse lichidării, dacă asociații convin astfel.

(6) Forma de exercitare a profesiei din care provine asociatul, dacă este cazul, își încetează activitatea profesională desfășurată în nume propriu pe perioada în care avocatul titular sau, după caz, avocații titulari ai acesteia au calitatea de asociat în societatea profesională cu răspundere limitată. Pe perioada în care forma de exercitare a profesiei își încetează activitatea din această cauză, în Tabloul avocaților se menționează corespunzător situația privind încetarea activității, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(7) În cazul prestațiilor profesionale constând în asistență și reprezentare juridică la instanțe, parchete, organe de cercetare penală sau alte autorități, societatea profesională cu răspundere limitată are obligația de a menționa în contractul încheiat cu clientul numele avocatului/avocaților ales/aleși sau acceptat/acceptați de client să asigure serviciul profesional, precum și acordarea sau, după caz, neacordarea dreptului de substituție.

(8) Societatea profesională cu răspundere limitată conduce contabilitatea în partidă simplă și este supusă regimului transparenței fiscale. Plata impozitului pe venit se face de către fiecare asociat, pentru venitul său propriu.

Art. 7. Orice avocat, indiferent de forma de exercitare a profesiei, poate să încheie convenții de colaborare cu experți sau cu alți specialiști, în condițiile legii. Societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată pot încheia astfel de convenții numai cu acordul tuturor asociaților.

Art. 8. (1) Formele de exercitare a profesiei de avocat și cabinetele grupate vor fi individualizate prin denumire, după cum urmează:

a) în cazul cabinetului individual – numele avocatului titular, urmat de sintagma cabinet de avocat;

b) în cazul cabinetelor asociate – numele tuturor titularilor, urmate de sintagma cabinete de avocat asociate;

c) în cazul societăților civile profesionale și al societăților profesionale cu răspundere limitată – numele a cel puțin unuia dintre asociați, urmat de sintagma *societate civilă de avocați* sau, după caz, *societate profesională de avocați cu răspundere limitată*;

d) în cazul cabinetelor grupate – numele fiecărui titular de cabinet, urmat de sintagma *cabinete de avocat grupate*.

[1] Alin. (10) al art. 5 a fost introdus prin art. 1 pct. 3 din din Legea nr. 25/2017.

[2] Alin. (1), (3) și (4) ale art. 6 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 85 pct. 2 din Legea nr. 71/2011.

(2) Denumirea formei de exercitare a profesiei, individualizată potrivit alin. (1), poate fi păstrată și după decesul sau plecarea unuia dintre asociați, cu acordul acestuia, sau, după caz, al tuturor moștenitorilor celui decedat, exprimat în formă autentică.

(3) Denumirile prevăzute la alin. (1) vor figura pe firmele cabinetelor sau societăților, în condițiile stabilite de statutul profesiei.

(4) În cazul tuturor formelor de exercitare a profesiei de către avocații străini se pot utiliza denumirea și numele formei de exercitare a profesiei din țară sau din străinătate, în condițiile prezentului articol.

Art. 9. (1) Convențiile de grupare și de asociere a cabinetelor, actele de constituire a societăților civile profesionale de avocați și a societăților profesionale cu răspundere limitată, precum și convențiile prevăzute la art. 7 se încheie în formă scrisă, cu respectarea condițiilor de fond prevăzute de lege și de statutul profesiei.

(2) Consiliul baroului sesizat verifică îndeplinirea condițiilor legale și, constatând îndeplinirea lor, dispune înregistrarea convenției în termen de o lună de la înregistrarea cererii.

(3) Împotriva deciziei consiliului baroului orice persoană care se consideră vătămată într-un drept sau interes legitim al său poate formula plângere la organele de jurisdicție profesională, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(4) Barourile țin evidența separată a avocaților pentru fiecare formă de exercitare a profesiei.

Art. 10. (1) Barourile și U.N.B.R. asigură exercitarea calificată a dreptului de apărare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei avocaților membri.

(2) În fiecare județ există și funcționează un singur barou membru al U.N.B.R., cu sediul în localitatea de reședință a județului.

(3) Fiecare barou organizează și asigură funcționarea a câte unui serviciu de asistență judiciară pe lângă fiecare judecătorie. Consiliul baroului răspunde de organizarea și funcționarea acestui serviciu.

Art. 11. Avocatul este dator să păstreze secretul profesional privitor la orice aspect al cauzei care i-a fost încredințată, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

Capitolul II. Dobândirea calității de avocat

Secțiunea 1. Condițiile de înscriere în avocatură

Art. 12. (1) Poate fi membru al unui barou din România cel care îndeplinește următoarele condiții:

- are exercițiul drepturilor civile și politice;
- este licențiat al unei facultăți de drept cu durata stabilită de lege;
- nu se găsește în vreunul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de prezenta lege;
- este apt, din punct de vedere medical, pentru exercitarea profesiei.

(2) Îndeplinirea condiției prevăzute la lit. d) a alin. (1) trebuie dovedită cu certificat medical de sănătate, eliberat pe baza constatărilor făcute de o comisie medicală constituită în condițiile prevăzute în statutul profesiei.

Art. 13. (1) Membrul unui barou dintr-o altă țară poate exercita profesia de avocat în România, în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege.

(2) Pentru a acorda consultanță juridică privind dreptul românesc, avocatul străin are obligația de a susține un examen de verificare a cunoștințelor de drept românesc și de limbă română, organizat de U.N.B.R.

(3) Avocatul străin poate exercita profesia de avocat în România, la alegere, în cadrul uneia dintre formele de organizare prevăzute la art. 5.

(4) Avocatul străin nu poate pune concluzii orale sau scrise în fața instanțelor judecătorești și a celorlalte organe jurisdicționale și judiciare, cu excepția celor de arbitraj internațional.

(5) Onorariile convenite avocatului străin se vor înregistra și se vor plăti integral în România.

(6) Avocatul străin care exercită profesia în România este obligat să se înscrie în tabloul special ținut de fiecare barou și se supune prevederilor prezentei legi, ale statutului profesiei și codului deontologic.

Art. 14. Este nedemn de a fi avocat:

a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei;

b) cel care a săvârșit abuzuri prin care au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească, sau a săvârșit abateri disciplinare grave, sancționate cu măsura excluderii din profesie, ca sancțiune disciplinară;

c) cel cărui a s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;

d) ^[1] cel în sarcina căruia s-a reținut, în baza unei hotărâri judecătorești definitive sau prin acte ale organelor profesiei de avocat, fapta de a fi exercitat sau sprijinit, sub orice formă, exercitarea fără drept de către o persoană a profesiei de avocat.

Constituționalitate. Prin Decizia nr. 225 din 4 aprilie 2017 (M. Of. nr. 468 din 22 iunie 2017), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „de natură să aducă atingere prestigiului profesiei” din cuprinsul art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată este neconstituțională. Curtea a constatat că sintagma „de natură să aducă atingere prestigiului profesiei” din cuprinsul art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 contravine art. 1 alin. (5) din Constituție, redactarea acesteia fiind lipsită de claritate și precizie, având în vedere că nu se precizează în mod clar acele infracțiuni care aduc atingere prestigiului profesiei de avocat. Așa fiind, necircumstanțierea expresă a acelor infracțiuni care sunt de natură să aducă atingere prestigiului profesiei de avocat lasă loc arbitrarului, făcând posibilă aplicarea diferențiată a sancțiunii excluderii din profesie, în funcție de aprecierea subiectivă a organelor competente.
N.r. Motivarea integrală a deciziei poate fi consultată online la adresa <http://biblioteca-hamangiu.ro/>.

Art. 15. Exercițarea profesiei de avocat este incompatibilă cu:

- activitatea salarizată în cadrul altor profesii decât cea de avocat;

[1] Lit. d) de la art. 14 a fost introdusă prin art. 1 pct. 4 din Legea nr. 25/2017.